

Návrh usnesení vlády ČR „Návrh postupu privatizace energetických společností ČEZ a Transgas“

část PLYN

Návrh spočívá ve změně s.p. Transgas na a.s. Transgas, který odkoupí od FNM podíly v REGASech (regionální plynárenské distribuční společnosti), čímž získá majoritu (vytvoření holdingu ?) . Posléze stát prodá část Transgasu.

Hlavním odůvodněním (jako pravděpodobně jediná možná cesta) vládního návrhu je eliminace rizik vyplývajících z kontraktu Transgas x Gasprom uzavřeného na podzim 1998.

<u>Vyhodnocení</u>	<u>Výhody</u>	<u>Nevýhody (Rizika)</u>
TG skoupí REGASy	+1 velký celek + spokojenost 1 investora, který získá celé české plynárenství	- návrat zpět před rozdělením v roce 1994 (náklady na rozdělení a opětné sloučení) - stát získá mnohem méně mld, Kč než od zahraničních investorů a budou odčerpány prostředky z plynárenství - plánovaný výnos FMN nebude zrealizován a otázka pozdějšího většího výnosu je diskutabilní - vytvoření monopolu (antimonopolní zákon, proti trendům EU) - reakce zahraničních investorů, kteří již investovali do REGASů mld. Kč - zablokování vzniku konkurence - žaloby minoritních akcionářů (na kontrakty) - vysoké ceny plynu pro průmysl i domácnosti
Kontrakt s Gaspromem	+ cena + dlouhodobost	- velký objem nepodložený reálnou spotřebou - systém take or pay

LEGISLATIVA

Otázka nedopracované legislativy, která by měla být plně kompatibilní se směrnicí EU je zcela prioritní ve všech případech a to i v případě, kdy by měl zůstat zachován status quo.

RUSKÝ KONTRAKT

Možné způsoby odstranění rizik kontraktu :

1) TG jako jediný nákupčí plynu do ČR

+direktivní jednoduché řešení

- problém s EU (nutná výjimka)

- dlouhodobě neudržitelné

2) Důsledné oddělení účetnictví a řízení dle činností TG (přeprava, uskladňování, obchod)

+ příprava na vstup do

- EU (splnění požadavku EU)*
 + transparentnost nákladů
- 3) *Oddělení jednotlivých činností TG i majetkově (stejně jako byl vyčleněn a.s. ČEPS z a.s. ČEZ), čímž se mohou definitivně eliminovat případná rizika z neodebrání plynu:*
- + *ddto jako bod 2)*
 - + *možnost ponechat si kontrolu státu např. nad strateg. zásobami plynu*
 - + *možnost úspěšné konkurence obchodního subjektu, který má levný plyn z ruského kontraktu a přitom nebude mít žádný majetek (pouze obchodní činnost)*

K meritu kontraktu – pokud je názor, že kontrakt je riskantní, měl by se najít viník, který připravil riskantní kontrakt, ale hlavně současně hledat řešení k eliminaci těchto rizik. Nelze však pouze konstatovat rizika a používat tato rizika jako účelovou argumentaci pro zastavení privatizace, které je v rozporu s usneseními vlády a poškodí schválený rozpočet. Na rizika bylo ostatně upozorňováno před podpisem kontraktu, kdy bylo evidentně využito faktu, že nová vláda ČSSD se teprve začínala orientovat v problematice a současně byla vytvořena atmosféra teď hned podepsat anebo nebude v ČR vůbec ruský plyn. Dle některých zdrojů pomohl uzavřený kontrakt (celkový objem cca 350 mld.Kč) použitý jako garance dofinancovat Jamal -konkurenční tranzitní větev přes Polsko.

Dle studie Deloitte+Touche (účelové studie pro Transgas) se s vládním návrhem shoduje scénář III- „Vítězství rozumu“. Scénář I „Pyrrhovo vítězství“ je v souladu s rozpočtem ČR a dle scénáře FNM (v souladu s trendy EU + liberalizace). Scénář II „Poloviční vítězství“ je pouze variantou scénáře III. Důležitá poznámka ve studii – management REGAS vstup zahraničních partnerů podporuje a proto paradoxně prosazuje zájmy minoritních vlastníků proti zájmům vlastníka majoritního- tedy státu. Tento fakt není specifický pouze pro plynárenství a je nutno jej tedy řešit jako zásadní systémový.

Návrh vládního usnesení konstatuje skutečnost, která je rozhodující z hlediska dalšího vývoje liberalizace plynárenství – „V současné Evropě je značný přebytek plynu, který bude nabízen i za dumpingové ceny,....“. Z tohoto pozitivního faktu ale vyvozuje opačné závěry než Evropa a směrnice EU. V Evropě – nyní i v Německu – se tohoto faktu využívá k otevírání trhu s plynem s cílem získat co nejnižší cenu pro konečné odběratele a pomoci tak rozvoji průmyslu a hospodářství (plyn je jedním z primárních vstupů). Návrh vládního usnesení hodnotí budoucí poklesy cen jako riziko.

Zákonem 222/1994 Sb se ČR přihlásila k liberalizaci plynárenství ještě před vydáním evropské plynárenské směrnice 98/30/EC. Navržený postup je proti základním směrům liberalizace – krok zpět minimálně o 5 let, s těžko vyčíslitelnými dopady pro průmysl a hospodářský růst ČR na příštích několik desetiletí. Česká republika vyšle tímto „zestátněním“ signál vůči EU, Světové bance, atd. o odklonu od politiky EU.

- Schválení remonopolizace českého plynárenství připraví***
- ***české plynárenství o prostředky utracené za realizaci „české cesty“- Transgas se zadluží***
 - ***český stát o několik (možná desítek) miliard Kč, které mohl získat od zahraničních investorů při řádně provedené privatizaci.***
 - ***český stát o pověst solidního příjemce zahraničního kapitálu***
 - ***český průmysl a hospodářství o možnost získat laciné energetické vstupy***

ZÁVĚR : Z hlediska zájmů ČR, dalšího rozvoje plynárenství v ČR i integrace ČR do EU proto nelze doporučit spojení Transgasu s REGASy, tak jak je navrženo v návrhu usnesení.
 Noveský 11.10.1999